

Společné vyjádření Ministerstva zemědělství (MZe), Ministerstva vnitra (MV) a Policie České republiky (PČR) k otázce využití zakázaných doplňků zbraně tzv. noktovizorů pro lov zvěře v noci.

K 1. červenci 2014 nabývá účinnosti novela zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zbraních“). Výkon práva myslivosti je touto novelou zařazen mezi zákonné důvody, na jejichž základě lze udělit výjimku pro nabytí vlastnictví, držení a nošení zakázaného doplňku zbraně v podobě zaměřovače zbraně konstruovaného na principu noktovizoru. Jinými slovy, po udělení výjimky příslušným orgánem Policie České republiky bude možné tyto zaměřovače použít pro bezpečný lov zvěře v noci. Současně je po terminologické stránce uvedeno do souladu znění zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o myslivosti“), se zákonem o zbraních, a to zavedením pojmu „zaměřovač zbraně konstruovaný na principu noktovizorů“ v § 45 zákona o myslivosti.

V úvodu tohoto společného vyjádření je vhodné uvést, že mezi hlavními důvody pro novelizaci zákona o zbraních bylo i zpřesnit znění zákona o zbraních a zákona o myslivosti a současně umožnit držení a nošení (používání) zakázaného doplňku zbraně, pokud jde o zaměřovač konstruovaný na principu noktovizorů, pro účely lovu. Cílem bylo umožnit lovcům (uživatelům honiteb) využít těchto prostředků pro co nejbezpečnější rozpoznání zvěře při lovu v noci, usnadnit přesné umístění smrtící rány a snížit tím pravděpodobnost utrpení poraněné zvěře. V neposlední řadě bylo smyslem těchto změn uvedených právních předpisů také napomoci zvýšení efektivity lovu především těch druhů zvěře, které působí škody v zemědělství a lesním hospodářství.

K pojmu „zaměřovač zbraně konstruovaný na principu noktovizorů“

Definice tohoto zařízení v zákoně o zbraních ani v jiném právním předpisu není, a proto je nutné vycházet z podstaty tohoto pojmu a neinterpretovat jej nepřiměřeně širokým způsobem. S ohledem na vymezení tohoto pojmu v § 4 písm. c) zákona o zbraních, resp. nově též v § 45 odst. 1 písm. g) zákona o myslivosti lze uvést, že jde o takové optoelektronické zaměřovací zařízení, které tvoří jediný konstrukční celek a je již z výroby konstruované pro montáž na zbraň nebo použití společně se zbraní a umožňuje současně noktovizi (noční vidění) i zamíření zbraně (zaměřovací osnova či jiný zaměřovací prvek).

Pokud toto zařízení splňuje všechny výše uvedené podmínky, jedná se o zaměřovač zbraně konstruovaný na principu noktovizoru ve smyslu zákona o zbraních, tedy o zakázaný doplněk zbraně, pro jehož nabytí do vlastnictví a držení je nutné být držitelem výjimky udělené příslušným útvarům policie.

Pokud jde o jiné funkční principy přístroje pro noční vidění, než je noktovizor (tedy např. termovizní či CCD kamera), uvedená ustanovení zákona o zbraních se na tyto přístroje nevztahují a nejedná se tedy o zakázaný doplněk zbraně.

Případy kdy není noktovizor zakázaným doplňkem zbraně

Pokud noktovizor neumožňuje zamíření (nemá záměrnou osnovu), nejedná se o zakázaný doplněk zbraně. Pokud noktovizor zamíření umožňuje, je rozhodující, zda je konstruován jako doplněk zbraně, zda má zejména nějaké montážní rozhraní a je tak určen pro montáž na zbraň. Pokud ano, pak se o zakázaný doplněk zbraně jedná. Jde-li o noktovizní zaměřovací přístroj, který není konstruován pro použití se zbraní, ale pro jiné použití, o doplněk zbraně se nejedná (tedy ani o zakázaný).

Pokud je noktovizor upevněn na zbrani, ale neumožňuje zamíření (např. na boční montáži a pouze pro účely pozorování cílového prostoru, nikoli přímo pro zamíření zbraně), rovněž se nejedná o zakázaný, doplněk zbraně, protože nespĺňuje současně obě výše uvedené podmínky, tzn. neplní obě funkce.

Patrně nejčastějším případem, který bude již z funkčního hlediska blízky zaměřovači konstruovanému na principu noktovizorů, ale stále se nebude jednat o zakázaný doplněk zbraně, bude situace, kdy bude noktovizor umístěn na zbrani jako tzv. předsádka či zásádka běžného optického zaměřovače nebo přímo na optickém zaměřovači zbraně (puškohledu) jako jeho nástavec z jedné či druhé strany. Přestože výsledná soustava v tomto případě plní obě funkce, umožňuje noktovizi i zamíření, nelze vykládat širěji pojem uvedený v zákoně o zbraních, který výslovně vyžaduje, aby se pro naplnění znaků zakázaného doplňku zbraně jednalo o zaměřovač „konstruovaný“ na principu noktovizorů. Spojením dvou zařízení, z nichž jedno plní funkci zaměřovače a druhé funkci noktovizoru, není navozena situace, kdy by se jednalo o výrobek přímo konstruovaný na určitém principu. Zvláště v situaci, kdy jednotlivé části takovéto soustavy určitému zákazu ani registrační povinnosti podle zákona o zbraních nepodléhají, si lze jen těžko představit takový výklad zákona o zbraních, podle kterého by např. měla být montáž běžně dostupné noktovizní předsádky před běžný optický zaměřovač podmíněna udělením výjimky Policií České republiky.

Podmínky pro udělení výjimky

Pro udělení výjimky k nabytí vlastnictví, držení a nošení zaměřovače zbraně konstruovaného na principu noktovizorů je rozhodující, aby žadatel byl držitelem platného zbrojního průkazu a platného loveckého lístku. Mezi doklady, které je nutné k žádosti o udělení výjimky podle § 9 a § 10 zákona o zbraních doložit, nebylo naopak zařazeno rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti o povolení výjimky z použití tohoto zařízení pro lov zvěře zakázaného podle ustanovení § 45 o myslivosti, vydaného v návaznosti na úpravu stavů zvěře podle ustanovení § 39 téhož zákona. Důvodem je mimo jiné také ta skutečnost, že výjimka podle zákona o myslivosti je časově omezená a zpravidla se vydává pouze na dobu 12 měsíců či kratší. Po vypršení této doby by následně vyvstal problém, jakým způsobem s nákladně pořízeným zařízením naložit v případě, že pro další období by zmíněná výjimka podle zákona o myslivosti vydána nebyla, pokud by případně lovec například nehostoval v jiné honitbě, kde byla výjimka ze zákona o myslivosti rovněž vydána.

„Amnestie“ na nelegální zbraně

Zákon č. 170/2013 Sb., který výše uvedené změny v zákoně o zbraních a v zákoně o myslivosti provedl, vyhlašuje ve svých přechodných ustanoveních (Čl. II bod 1) tzv. „amnestii“, neboli možnost ve stanoveném období (od 1. července do 31. prosince 2014) odevzdat na Policii České republiky nelegálně držené zbraně a střelivo, a to bez hrozby postihu za přestupek podle zákona o zbraních, resp. trestný čin nedovoleného ozbrojování. Za stanovených podmínek pak rovněž zákon umožňuje, aby ten, kdo dané zbraně či střelivo doposud nelegálně držel, požádal o vydání dokladů k jejich legálnímu držení. Tento postup je možné využít též v případě, že osoba drží v současnosti zaměřovač zbraně konstruovaný na principu noktovizorů bez platné výjimky, tedy nelegálně. Pokud takové zařízení jeho dosavadní držitel odevzdá ve stanoveném období na Policii České republiky, bude k tomuto zařízení zpracováno odborné vyjádření příslušného pracoviště Policie České republiky, jehož účelem bude zjištění, zda s daným zařízením nebyl v minulosti spáchán trestný čin, popř. nebylo-li např. získáno krádeží atp. Bude-li v tomto ohledu vydáno odborné vyjádření, jímž žádná taková skutečnost zjištěna nebude, může dosavadní držitel daného zakázaného doplňku zbraně podat ve lhůtě 6 měsíců žádost o vydání výjimky. Při podání výjimky již se postupuje standardním způsobem, jak bylo uvedeno výše. Nepožádá-li ten, kdo tento zaměřovač zbraně konstruovaný na principu noktovizorů odevzdal o udělení výjimky, nebo nebudou-li mu výjimka vydána, naloží se s takovým zařízením podle § 64 zákona o zbraních (tedy obdobně jako např. při zániku platnosti zbrojního průkazu).